

Referanse: 17/4176

Høring: Høring om forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler - Krav til regnskap mv.

Levert: 02.11.2017 23:26

Svartype: Med merknader

Kontakt avsender: Abelia

Kontaktperson: Knut Erik Beyer-Arnesen

Kontakt-e-post: knut.erik.beyer-arnesen@abelia.no

Tittel: Høringsuttalelse fra Abelia - Forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler

Uttalelse:

Høringsuttalelse fra Abelia – Forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler – krav til regnskap mv

Abelia organiserer de fleste av de private fagskolene i Norge – i tillegg til fem private høyskoler som blant annet inkluderer BI, Høyskolen Kristiania og Noroff.

Abelia mener det er viktig med et tydelig regelverk, åpenhet og transparens, og gir derfor sin støtte til de fleste av forslagene til ny forskrift. Men enkelte av forslagene som er sendt på høring mener vi ikke nødvendigvis vil understøtte formålet på en god måte. Dette fordi enkelte av forslagene er vanskelig å oppfylle i praksis, og fordi de ikke nødvendigvis vil lede til bedre og riktiger informasjon. I tillegg ser Abelia at mange av forslagene vil føre til økt byråkratisering for både skolene og myndighetene, med den følge at færre ressurser blir igjen som kan bidra til faglige og pedagogiske aktiviteter som kommer studentene til gode.

I den sammenheng vil vi spesielt fremheve forslaget til et krav om regnskapsmessig skille på balansenivå – både mellom akkreditert og ikke-akkreditert virksomhet og mellom forskjellige godkjente/akkrediterte virksomheter dersom de er omfattet av forskjellige lover.

Skolene er fullt innforstått med behovet for separate resultatregnskap. Men det vesentlige merarbeidet som et regnskapsmessig skille på balansenivå medfører vil nødvendigvis gi som konsekvens at en større andel av skolenes ressurser må benyttes til administrativt arbeid. Tilsvarende vil det blir mindre ressurser igjen til faglig og pedagogiske aktiviteter som kommer studentene til gode. I tillegg vil det nødvendigvis føre til at synergieffektene ved å kunne tilby utdanninger på tvers av flere lover, samt kurs- og etterutdanning som støtter opp under grunnlaget til den akkrediterte virksomheten, vil bli sterkt begrenset. Dette vil nødvendigvis få en negativ effekt for det totale tilbudet til studenter på private fagskoler og høyskoler. Vi viser til høringsuttalelsene fra våre medlemsskoler BI, Høyskolen Kristiania og Treider Fagskoler som nærmere utdyper disse problemstillingene gjennom blant annet konkrete eksempler.

Det er også viktig å være oppmerksom på at det finnes flere private fagskoler og høyskoler som ikke mottar offentlige tilskudd. Forutsetningene i og i medhold av lov og tildelingsvedtak mener vi er

forskjellig for institusjoner med tilskudd og uten tilskudd og derav bør disse ikke likebehandles. Vi viser til Noroff sin høringsuttalelse som nærmere utdyper og begrunner dette forholdet.

Se for øvrig kommentarer til de enkelte paragrafene.

§ 1 Virkeområde

Abelia støtter den nedtegnede områdedefinisjonen.

§ 2 Regnskapsmessig skille mellom akkreditert virksomhet og ikke-akkreditert virksomhet

Fagskolene og høyskolene i Abelia opplever det som svært krevende å utarbeide separate regnskaper som beskrevet i denne paragrafen. Spesielt kravet knyttet til separate balanseregnskaper vil medføre et betydelig arbeid knyttet til vurderinger, fordeling av verdier og derav fare for unøyaktigheter.

Dersom det er slik at akkrediterte virksomheter som ligger under forskjellige lover krever separate regnskaper, vil et slikt skille medføre et omfattende arbeid i å beregne inngangsverdier og kreve ekstra arbeid i den løpende bokføringen. Mange av Abelia sine medlemmer tilbyr utdanning på både høyskole og fagskolenivå, eller utdanning på både fagskole og videregående skoles nivå. Andre igjen, som f.eks. BI, tilbyr både høyskoleutdanning og ikke-akkrediterte kurs og etterutdanning for å møte kompetansebehovene i arbeids- og næringsliv. Utdanningstilbudene er tett knyttet sammen i den daglige driften og gir betydelige synergieffekter. Her deles lokaler, utstyr, lærere og forelesere, fellesfunksjoner og markedsføring. En slik sameksistens bidrar til gode læringsmiljøer og optimal ressursutnyttelse som kommer studentene til gode. Dette betyr at et regnskapsmessig skille, spesielt knyttet til et balanseregnskap, er svært krevende og kan resultere i unøyaktigheter.

Abelia oppfordrer til at det gjøres en vurdering rundt at det kreves et regnskapsmessig skille mellom godkjent og akkrediterte utdanninger omfattet av forskjellige lover, samt akkrediterte utdanninger i kombinasjon med kurs- og etterutdanning. Ikke akkrediterte kurs- og etterutdanninger er normalt utviklet i tett samarbeid med arbeids- og næringslivet, og gir således verdifulle bidrag for å oppfylle kravet i Kvalitetsmeldingen om at studieplanene skal utvikles i samarbeid med arbeids- og næringslivet. Abelia anbefaler derfor at det ses hen til de enkelte lovenes overordnede formål når det avgjøres hva som det skal føres et regnskapsmessig skille mellom på balansenivå.

Vi har videre noen innspill rundt eksemplene som kommer frem i høringsnotatets side 8 der blant annet følgende er omtalt:

Vedrørende eksemplet som omfattes av kravet til økonomisk skille fra akkreditert del viser høringsnotatet til følgende punkter vi ønsker å kommentere:

- «Utdanningsvirksomhet som ikke er akkreditert, inkludert kveldskurs, webkurs, mv. Dette gjelder selv om tilbudet kun rettes mot institusjonens egne studenter»
- «Utleie av lokaler»

Abelia anbefaler sekundært til at det gis adgang til å oppgi ytterligere informasjon om disse to punktene i notene som omhandler hhv. *driftsinntekter (nåværende note 1)* og *andre driftskostnader (nåværende note 3)*, dersom de er begrenset og ikke vesentlige. Vi innstiller på at det ikke er krav

om regnskapsmessig skille dersom beløpene som omhandler ikke-akkreditert virksomhet *ikke* er vesentlige. Ved for eksempel marginale/ikke-vesentlige inntekter for blant annet kveldskurs, webkurs mv. ønsker vi adgang til å oppgi dette som noteopplysning og ikke som regnskapsmessig skille i rapporteringen. Det samme mener vi bør være tilfellet for marginale/ikke-vesentlige kostnadsrefusjoner ifm utleie av lokaler.

Skolene må videre kunne benytte midler til alle nødvendige driftsutgifter som knytter seg til drift av private universiteter, høyskoler og fagskoler innenfor definisjonen av akkreditert virksomhet.

§ 3 Krav til noter i årsregnskapet

Notekrav medfører at virksomhetene må gi fra seg konkurranseinformasjon ifm rapportering. Notekravene er så detaljerte at man kan lese veldig mye vedrørende konkurrenters strategiske satsningsområder. Abelia anbefaler derfor at krav til noter utformes på et mer overordnet nivå.

§ 4 Oppbevaringsplikt for regnskapsmateriale mv.

Abelia er enige i forslaget i høringen på dette punktet og stiller seg bak kravet til fem års oppbevaringsplikt for sekundærdokumentasjon.

§ 5 Nærstående

Abelia er godt fornøyd med at departementet har tatt hensyn til våre tidligere innspill og presiserer at "kravet til dokumentasjon ikke innebærer en omvendt bevisbyrde." Abelia er også godt fornøyd med at departementet har lyttet til våre anbefalinger om at definisjonen av nærstående må bli tydelig og ta utgangspunkt i definisjoner som allerede foreligger i gjeldende lovverk, og avgrenses til slektskap og eierforhold.

Derimot mener Abelia at det er problematisk at vurderinger vedrørende nærstående knyttes opp mot det enkelte styremedlem. Alle styremedlemmer må skrive under på at alle nærstående forhold er oppgitt. Dette er utfordrende da dette forutsetter at styremedlemmene har kjennskap til alle eventuelle perifere bekjentskap innenfor kunde- og leverandørmasse i selskapet. Nærståendeproblematikken burde i større grad være knyttet opp mot administrerende direktør og administrasjonen for øvrig. Det kreves at nærstående forhold dokumenteres.

§ 6 Overføring av driftsoverskudd

Abelia mener det er svært viktig at utdanningsinstitusjoner gis rom for å ha en solid egenkapital for å kunne møte svingninger i markedet og kunne ta større investeringer. Det er viktig at hensynet til likviditet ikke undervurderes når institusjonens egenkapital skal vurderes. Det fremstår noe uklart ut fra departementet vurderinger hvorvidt §6(2) knyttet til dokumentasjon kun skal gjelde ytterligere oppbygning av egenkapital eller om den skal dekke akkumulert egenkapital. En dokumentasjon av hvordan og innenfor hvilken tidsramme akkumulert egenkapital skal tilbakeføres til driften av akkrediterte formål, fremstår som urealistisk og uansvarlig slik punktet i dag kan tolkes.

Videre bør departementet vurdere hvorvidt kravene i forskriften kan tolkes å være i motstrid med krav styrerepresentanter møter i aksjeloven, stiftelsesloven og regnskapsloven, samt fra finansieringsinstitusjoner ved låneopptak i forbindelse med utvikling av infrastruktur.

§ 7 Meldeplikt

Abelia mener at det er problematisk at det ikke kan gis en forhåndsgodkjenning. Departementet har i prinsippet mulighet til å gå år tilbake og stille spørsmål ved gjennomførte transaksjoner som de har vært informert om og hatt mulighet for å stille spørsmål ved før gjennomføring. Abelia mener at dersom meldeplikten er overholdt og transaksjonen er gjennomført som meldt, med justeringer basert på eventuelle innsigelser fra departementet, så kan det ikke være anledning for departementet å underkjenne transaksjonen i etterkant.

§ 8 Særskilt om avvikling av akkreditert virksomhet

Abelia er enige i utkast til forskrift på dette punktet.

§ 9 Tvangsmulkt

Abelia er enige i utkast til forskrift på dette punktet.

§ 10 Overtredelsesgebyr

Abelia støtter utkast til forskrift på dette punktet.. Samtidig går vi ut ifra at man vil få god varslings i forkant, før man kommer med en slik reaksjon som overtredelsesgebyr innebærer.

§ 11 Tilbaketrekking av akkreditering og godkjenning

Abelia er enige i høringsgruppens utkast til forskrift på dette punktet og har ingen ytterligere innspill.